

THE RELATIONSHIP BETWEEN INTIMACY AND PASSION: GENDER,
RELATIONSHIP LENGTH, PHYSICAL ATTRACTIVENESS AS
MODERATORS

A THESIS SUBMITTED TO
THE GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
OF
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

BY

BÜLENT AYKUTOĞLU

IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
IN
THE DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY

FEBRUARY 2015

Approval of the Graduate School of Social Sciences

Prof. Dr. Meliha Altunışık
Director

I certify that this thesis satisfies all the requirements as a thesis for the degree of Master of Science.

Prof. Dr. Tülin Gençöz
Head of Department

This is to certify that we have read this thesis and that in our opinion it is fully adequate, in scope and quality, as a thesis for the degree of Master of Science.

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Uysal
Supervisor

Examining Committee Members

Asst. Prof. Dr. Emre Selçuk (METU,PSY) _____

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Uysal (METU,PSY) _____

Asst. Prof. Dr. Ayça Özen (ETU,PSY) _____

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

Name, Last name : Bülent Aykutoğlu

Signature :

ABSTRACT

THE RELATIONSHIP BETWEEN INTIMACY AND PASSION: GENDER, RELATIONSHIP LENGTH, PHYSICAL ATTRACTIVENESS AS MODERATORS

Aykutoğlu, Bülent

Department of Psychology

Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Ahmet Uysal

February 2015, 51 pages

The aim of this study is to examine the the relationship between intimacy and passion in close relationships with respect to the passion model suggesting that changes in intimacy predicts passion (Baumeister & Bratslavsky, 1999). Gender, relationship length, physical attractiveness are expected to have a moderator effect on the relationship between intimacy and passion. Apart from actor's intimacy, partner's intimacy is expected to have an effect on actor's passion. For this aim, a diary study was conducted. 150 participants (75 couples) participated in the study. The participants were asked to complete daily records that include items measuring intimacy, passion, and physical attractiveness for 14 consecutive days. The results of daily analysis showed that daily intimacy scores were positively associated with daily passion scores for both women and men. The results of lagged analysis showed that the previous day's intimacy did not predict the present day's passion whereas the previous day's passion predicted the present day's intimacy. Relationship length and physical attractiveness of the partner moderated the relationship between intimacy and passion only for women. Gender did not moderate the relationship between intimacy and passion. The results indicated that the current model was not sufficient to explain the relationship between intimacy and passion and should be improved. These results were discussed in the frame of relevant literature.

Key Words: Intimacy, Passion, Relationship Length, Physical Attractiveness

ÖZ

YAKINLIK VE TUTKU ARASINDAKİ İLİŞKİ: CİNSİYET, İLİŞKİ SÜRESİ VE FİZİKSEL ÇEKİCİLİĞİN ARA ETKİSİ

Bülent Aykutoğlu

Psikoloji Bölümü

Tez yöneticisi : Doç. Dr. Ahmet Uysal

Şubat 2015, 51 sayfa

Bu çalışmanın amacı, yakınlıktaki değişimlerin tutkuyu oluşturduğunu öne süren tutku modeli kapsamında (Baumeister & Bratslavsky, 1999) yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiyi incelemektir. Cinsiyet, ilişki süresi ve fiziksel çekiciliğin, yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiyi etkilemesi beklenmektedir. Kişinin kendi yakınlığından bağımsız olarak, partnerinin yakınlık seviyesinin de kişinin kendi tutkusu üzerinde etkisinin olması beklenmektedir. Bu amaca yönelik olarak, bir günlük çalışması uygulanmıştır. Çalışmaya 150 katılımcı (75 çift) katılmıştır. Katılımcılardan yakınlık, tutku ve fiziksel çekiciliği ölçen maddelerin bulunduğu bir günlük ölçeği 14 gün boyunca doldurmaları istenmiştir. Günlük analizlerin sonuçları, hem kadınlar hem de erkekler için günlük yakınlık puanlarının günlük tutku puanlarıyla pozitif yönde ilişkili olduğunu göstermiştir. Lagged analiz sonuçları ise bir gün öncesinin yakınlık puanlarının bir gün sonrasının tutku puanlarını yordamadığını, bir gün öncesinin tutku puanlarının ise bir gün sonraki yakınlık puanlarını kadınlar için yordadığını göstermiştir. İlişki süresi ve partnerin fiziksel çekiciliği, kadınlarda yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiyi düzenlemiştir. Cinsiyetin yakınlık ve tutku arasındaki ilişkide bir etkisi bulunmamaktadır. Bu sonuçlar, modelin şu anki haliyle yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiyi açıklamakta yeterli olmadığı ve modelin geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu sonuçlar ilgili literatür çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yakınlık, Tutku, İlişki Süresi, Fiziksel Çekicilik

To My Love

ACKNOWLEDGMENTS

First of all, I would like to express my sincere gratitude to my supervisor, Assoc. Prof. Dr. Ahmet Uysal for his invaluable support, guidance, and endurance with me. He is a great mentor and it is a privilege to work with him.

I also wish to thank my jury members, Asst. Prof. Dr. Emre Selçuk and Asst. Prof. Dr. Ayça Özen for their valuable feedback, comments and suggestions which helped me complete the present thesis.

I want to thank my whole family, especially my parents Nazan and İsmail Aykutoğlu, and my precious sister Bengü Aykutoğlu for providing me with love, support, and encouragement in my whole life. I may not be 'the best son ever', but they are the best.

I gratefully appreciate my poor brother, Osman Polat Sezgin. I have always liked to chat, drink, and brainstorm with him. I want to thank him for being a great friend. Thank you, bro.

I would also like to express my deepest gratitude to my dear friends, or in another words, my 'big sisters', Elçin Gündoğdu Aktürk, Gaye Zeynep Çenesiz and Pınar Bıçaksız. They always supported me and cared for me like their little brother throughout this process and I am just too grateful for that. I can never repay my debt.

I also wish to thank my roommates Abdulkadir Kuzlak, Mehmet Fatih Bükün, Canan Büyükaşık Çolak, İlker Dalğar, Burçin Cihan, Mehmet Gültaş and Gazi Kısa for their help and support. It was always pleasure to spent time and share ideas with them. I would also like to thank my buddies İbrahim Akbaş, Serhat Tutkal, Sinan Demir, Fatih Kaplan, Mahmut Emre Altun, Berkem Bulut, Umut Dalkılıç, Mehmet Saygın Seyfioğlu, Melih Yaylı, and Deniz Anıl Çiftçi. Life is so much funnier with you

guys. I also wish to thank my dear friends Buse Şencan, Gökçe Soydal, Işıltañ Duran, Tuba Ertürk, Ayşenur Seyrekbasan, and Melisa Ebeođlu. Thank you for everything girls.

I am also thankful to Esra Kısacık and Zehra Çakır for their support and constant presence whenever I need them.

And last, I want to thank my love, Seda Kısacık. You are the light of my life, fire of my loins. My sin, my soul. I wouldn't have made this far without you. And I am so lucky to have you. Thank you for everything darling. Thank you.

TABLE OF CONTENTS

PLAGIARISM.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖZ.....	v
DEDICATION.....	vi
ACKNOWLEDGMENTS.....	vii
TABLE OF CONTENTS.....	ix
LIST OF TABLES.....	xi
LIST OF FIGURES.....	xii
CHAPTER	
1. INTRODUCTION.....	1
1.1 Definitions of Intimacy and Passion.....	1
1.1.1 Definitions of Intimacy.....	1
1.1.2 Definitions of Passion.....	2
1.2 The Relationship Between Intimacy and Passion.....	3
1.3 Baumeister & Bratslavsky's (1999) Model of Passion.....	4
1.4 The Previous Test of the Baumeister & Bratslavsky's (1999) Model...	5
1.5 Moderators in the Relationship between Intimacy and Passion.....	7
1.5.1 Gender Differences in the Relationship between Intimacy and Passion.....	7
1.5.2 Physical Attractiveness in the Relationship between Intimacy and Passion.....	8
1.5.3 Relationship Length in the Relationship between Intimacy and Passion.....	9
1.6 Aim of the Study and Hypotheses.....	10
2. METHOD.....	11
2.1 Participants.....	11
2.2 Procedure.....	11
2.3 Instruments.....	12

2.3.1	Intimacy.....	12
2.3.2	Passion.....	12
2.3.3	Daily Inrimacy.....	12
2.3.4	Daily Passion.....	13
2.3.5	Physical Attractiveness	13
3.	RESULTS.....	14
3.1	Data Analytic Strategy	14
3.2	Results for Hypothesis 1 and Hypothesis 3.....	15
3.3	Results for Hypothesis 2	17
3.4	Results for Hypothesis 4	18
3.5	Results for Hypothesis 5	20
4.	DISCUSSION	23
4.1	General Evaluation of the Findings.....	23
4.2	Contributions of the Study	25
4.3	Limitations of the Study and Future Research	26
4.4	Conclusion.....	28
	REFERENCES.....	29
	APPENDICES	
A.	INTIMACY ITEMS	35
B.	PASSION ITEMS	37
C.	DAILY ITEMS	39
D.	SAMPLE SAS CODES.....	40
E.	TURKISH SUMMARY	41
F.	TEZ FOTOKOPİSİ İZİN FORMU	52

LIST OF TABLES

TABLES

Table 3.1 Fixed Effects for Intimacy and Control Variables	16
Table 3.2 Fixed Effects for Lagged Passion and Control Variables	17
Table 3.3 Fixed Effects for Actor Intimacy and Partner Intimacy.....	18
Table 3.4 Fixed Effects for Intimacy, Physical Attractiveness and Control Variables	19
Table 3.5 Fixed Effects for Intimacy, Relationship Length and Control Variables	21

LIST OF FIGURES

FIGURES

Figure 1 Plot of the interaction between intimacy and physical attractiveness in predicting passion for females	20
Figure 2 Plot of the interaction between intimacy and relationship length in predicting passion for females	22

CHAPTER 1

INTRODUCTION

1.1. Definitions of Intimacy and Passion

1.1.1. Definition of Intimacy

For decades, social psychologists have struggled to agree on a definition of intimacy. Even though there are slight differences between the definitions of intimacy, almost in every one of them, intimacy is stated to include three main components: self-disclosure, positive affect for the partner, and communication of affection. For instance, Sternberg (1986) mentioned these main components with defining intimacy as "feelings of closeness, connectedness and bondedness" in a close relationship, Clark and Reis (1988) also underlined the importance of self-disclosure component by defining intimacy as "expressing self-relevant feelings and information to another". Likewise, Reis and Shaver (1988) related intimacy with self-disclosure. Furthermore, positive affect for the partner component is emphasized in Acker and Davis's (1992) definition of intimacy, " the 'warm' component of love". Similarly, Sangrador and Yela (2000) noted that intimacy has the non-passionate components of love. Sternberg and Grajek (1984) expanded these three main components of intimacy, and stated ten aspects of intimacy as: desire to promote the well being of the loved one, experienced happiness with the loved one, high regard for the loved one, being able to count on the loved one in terms of need, mutual understanding with the loved one, sharing of one's self and one's possessions with the loved one, receipt of emotional support to the loved one, intimate communication with the loved one, and valuing of the loved one in one's life. In another study, three main components of intimacy were explained with accurate mutual understanding of inner part of the self as self-disclosure, strong attitude and warm feelings towards the other as positive affect for the partner, and touching, talking, or having sexual intercourse as the communication of affection (Vohs & Baumeister, 2004).

In the current study, three main components; self-disclosure, positive affect for the partner, and communication of affection are operationalized alike with the previous definitions, with revealing own thoughts and feelings toward one's partner as self-disclosure, having and sharing positive feelings towards the partner as positive affect for the partner, and thoughts and acts of being in a close relationship as communication of affection.

1.1.2. Definition of Passion

Similar with the intimacy, social psychologists have struggled to agree upon a passion definition. Passion was described by Hatfield and Walster (1978) as 'a state of profound physiological arousal'. Moreover, Sternberg (1986) defined passion as a drive that lead to similar phenomena like romance or physical attraction in a close relationship. In addition, Acker and Davis (1992) explained passion with including not only sexual arousal but self-esteem, affiliation and self-actualization. Furthermore, Sangrador and Yela (2000) divided into two components, erotic passion and romantic passion. Baumeister and Bratslavsky (1999) stated that passion includes exceptionally strong feelings towards one's partner. Vallerand et al. (2003), on the other hand, proposed a dualistic conceptualization of passion; harmonic passion and obsessive passion. In application of this conceptualization to romantic relationships, while harmonic passion can be defined as motivational tendency of one to engage in romantic relationship with one's romantic partner, obsessive passion can be defined as an internal pressure which drive one to engage in romantic relationship with one's romantic partner. Despite being slight differences in definitions of passion, all researchers agree that passion is a matter of emotion and it does not depend on knowledge.

In the literature, passion is widely recognized as the main aspect of passionate love. Hatfield and Walster (1978) defined passionate love as 'state of intense longing for union with another.' In this subject, Baumeister and Bratslavsky (1999) stated that to operationalize passion, intensity of the feelings, degree of happiness after the

partner's positive attitudes or feelings, and degree of sadness after the partner's negative attitudes or rejection can be taken as an indicator.

In the light of these previous definitions of passion (Baumeister & Bratslavsky, 1999; Hatfield & Walster, 1978), in the current study, degree of feelings towards the partner, degree of longing for the partner, and degree of thinking the partner through the day were taken as indicators to operationalize passion.

1.2. The Relationship Between Intimacy and Passion

In the literature, the relationship between intimacy and passion has been explored in several studies. In Sternberg's Triangular Theory of Love (1986), intimacy and passion were recognized as two of the three main components of love. In the test of the triangular love theory it was stated that there is a high correlation between intimacy and passion (Acker & Davis, 1992). Similarly, it was stated in a meta-analysis (Graham, 2011) that there is a high correlation between these two components. Also, there have been a number of studies in the last two decades which show the same pattern (e.g. Lewis, 2011; Sangrador & Yela, 2000; Weigel, 2010).

While most of the studies have reported a high positive correlation between intimacy and passion, some of the works have suggested that there could be a direction to this relation. For instance, in a study, it was stated that harmonious passion significantly predicts intimacy in women which can be inclined as passion predicting intimacy (Ratelle, Carbonneau, Vallerand, & Mageau, 2013). In contrast, in the self-expansion model of Aron and Aron (1986), it was stated that when couples share novel activities and experiences, passion can be generated between them. It was also mentioned that, when a couple begins a romantic relationship, the rapid expansion of self occurs and that can help generate passion. But in the later stages of the relationship, due to knowing all the possible things about the partner may cause this effect to fade away. This suggestion which can be inclined as intimacy predicting passion, has been further tested and confirmed in both field and laboratory studies

(Aron, Norman, Aron, McKenna, & Heyman, 2001; Reissman, Aron, & Bergen, 1993; O'Leary et al., 2011).

1.3. Baumeister & Bratslavsky's (1999) Model of Passion

Baumeister and Bratslavsky (1999) offered a different model of passion which states passion is not in relation with intimacy level, and is generated with the rise in intimacy level. The model can be shown as $P = f(dI/dt) + R$ in mathematical terms. In this formula, P represents passion, I represents intimacy, t represents time, and R represents the other possible contributors of passion like physical attractiveness, emotional state, etc. From this formula it can be seen that passion is a function of changes in intimacy level.

In the paper, it is stated that rapidly increasing intimacy stimulates passion (Baumeister & Bratslavsky, 1999). Accordingly, being involved in an understanding, mutual conversations with your partner, finding out new things about your partner, and also having novel experiences increase the intimacy level, and this increase helps stimulating passion. But when both partners of a couple use up all the opportunities of increasing intimacy (knowing all the things about the partner, not having a novel experience for a long time etc.), they approach a certain point that rise in the intimacy level is very low or none at all, and they reach a stable intimacy level. And finally, this stabilized intimacy level causes declines in passion even to the zero-point.

The possible upper limits for both intimacy and passion are also spoken in the paper. For passion, they stated that for being an emotional state, there can not be an unlimited increase in the level of passion. They also mentioned that a partner in the relationship can rise from a low power of passion to normal level of passion, or from a normal level of passion to powerful passion but there may not be an improvement from that point. Similarly, for intimacy, it is mentioned that there can be a point for a couple that both partners know and understand everything (feelings, attitudes, thoughts etc.) about their partners. The different thing about intimacy from passion

is, in the process of life, it is almost impossible to reach that point, but even near that point the increase will be so low that it can be counted as the upper limit.

How passion can be generated in the later stages of a relationship were also explained (Baumeister & Bratslavsky, 1999). It is stated that, due to the importance of changes in intimacy level in near history, for couples who are approaching a certain, stabilized point in the intimacy level, short-term fluctuations in terms of intimacy can help stimulating passion. Likewise, it is provided that conflicts or arguments can also be important factors for the couples. While a conflict or an argument can decrease the intimacy level, making-up process after that conflict or argument can be an opportunity to increase intimacy level. In the end, even though there is not a change in the intimacy level after conflict-making-up, passion can be stimulated.

The possible individual differences in the relation between intimacy and passion were also mentioned in the passion model (Baumeister & Bratslavsky, 1999). It was stated that in the beginning of the relationship, for people who have high speed of increase in the intimacy level, there also will be a high level of passion. But this high speed of increase can also mean a quicker time to reach the upper limit of intimacy and a quicker decrease in the passion level. Furthermore, it was mentioned that the same increase in the intimacy level may stimulate different level of passion for individuals. For instance, while a small amount of increase in intimacy level can stimulate a high level of passion for the individuals who need little intimacy to show passion to their partners, for individuals who need a higher intimacy to show passion, it can be not meaningful at all. With respect to this thought, it was also stated that there may be a quicker decline in passion level in the later stages of the relationship for individuals who need higher intimacy to passion due to the possible difficulties to reach to the satisfying levels of intimacy.

1.4. The Previous Test of the Baumeister & Bratslavsky's (1999) Model

In the literature, the one and only empirical support to the model of passion (Baumeister & Bratslavsky, 1999) came from Rubin and Campbell's (2012) study. In

their study, they tested the passion model with a 21-day diary study with 67 couples who have relatively long term (48 months average) relationships involved as participants. With the dyadic data analysis, it was found that for both partners of a couple, daily changes in intimacy level significantly predict higher level of passion and higher sexual experience (the number of having sex, sexual satisfaction). This finding can be inclined as there is a possible direction in the relation between intimacy and passion as intimacy predicting passion. Hence, in the current study, the hypothesis that changes in intimacy level stimulate passion will be replicated (H1).

In the additional analysis it is also tested that whether changes in partner's daily intimacy significantly predicts one's daily passion (Rubin & Campbell, 2012). The results showed that independent from one's own daily intimacy, changes in partner's daily intimacy are in relation with the one's daily passion. They explained this finding with the not independent but interdependent nature of the intimacy component of love (Rubin & Campbell, 2012). Similarly, I also suggest that in romantic relationships, both partners of a couple perceive both their own intimacy and their partners' intimacy at the same time, and this perception can lead to generate passion in those couples. Based on this suggestion, the hypothesis that independent from rise in one's own intimacy, rise in partner's intimacy generates passion will be investigated in the current study (H2).

One interesting finding of study was that, passion had significantly predicted intimacy, even though the power of this effect was not as strongly as the effect of the rise in intimacy level on passion (Rubin & Campbell, 2012). This finding is explained with the possible two-way relation between intimacy and passion, instead of one-way relation offered by Baumeister and Bratslavsky (1999). It should be noted that in the literature there are controversial findings on the direction in relation between intimacy and passion. Thus, as an additional analysis, the idea that increase in passion level generates intimacy will be investigated.

1.5. Moderators in the Relationship between Intimacy and Passion

1.5.1. Gender Differences in the Relationship between Intimacy and Passion

One major issue in close relationships research is gender differences. Gender is found to be influencing some variables like self-disclosure, passion, sex drive in some studies (Baumeister, 2000; Baumeister, Catanese, & Vohs, 2001; Dindia & Allen, 1992; Ellis & Symons, 1990; Harlow & Lauersdorf, 1974; Vohs & Baumeister, 2004). Gender is also one of the most significant individual differences in the aspect of the passion model (Baumeister & Bratslavsky, 1999). In the paper, it is suggested that men would feel more passion after the rise in intimacy level than women (Baumeister & Bratslavsky, 1999). According to their assumption, due to men are more likely to feel in love and want to have sexual intercourse faster than women, with the same amount of increase in the intimacy level, men are more likely to generate more passion than women. Similarly, men need less amount of increase in intimacy level to create a specific amount of passion than women. Indeed, there have been a number of studies in the literature which provide support for this idea. For instance, in a study among college students, it is stated that men want to have sexual intercourse in after less number of dates than women (Cohen & Shotland, 1996). On the other hand, in a study which responsiveness is mentioned as an indicator of intimacy, it is found that while responsiveness increased the sexual desire in men, it decreased the sexual desire in women (Birnbaum & Reis, 2012). Also, there are other studies and reviews which hint that men are more likely to show cues of passion (sexual desire, intense feeling to be together, sexual intercourse, etc.) than women at the similar level of intimacy (Baumeister, 2000; Baumeister, Catanese, & Vohs, 2001; Baumeister, Wotman, & Stillwell, 1993; Crockett, Bingham, Chopak, & Vicary, 1996; Kanin, Davidson, & Scheck, 1970; McCabe, 1987).

In contrast, when the possible moderator effect of gender was explored in the passion model (Baumeister & Bratslavsky, 1999) no evidence of gender interaction was found in relation between intimacy and passion (Rubin & Campbell, 2012). Although the data did not support the gender effect for the model, the possible

moderator effect of gender can not be ignored in the relation between intimacy and passion due to the differences among men and women in perceptions and experiences of intimacy and passion. Based on this idea, it is hypothesized that gender will moderate the relation between intimacy and passion, as men are expected to show more passion than women after an increase in the intimacy level (H3).

1.5.2. Physical Attractiveness in the Relationship between Intimacy and Passion

For years, a considerable amount of literature has been published on physical attractiveness. In these studies, physical attractiveness was recognized as one of the most important factors in close relationships (Buss et al., 1990; Buss & Barnes, 1986; Buunk, Dijkstra, Fetchenhauer, & Kenrick, 2002; Ha et al., 2012; Sangrador & Yela, 2000). For instance, in a study, when it was asked to people to choose a hypothetical potential dating partner, heterosexual men valued physical attractiveness the most while picking their partners (Ha et al., 2012). Moreover, in a study, which was examining the physical attractiveness of other in love relationships, it is mentioned that physical attractiveness of other has been found to be the most important factor that has an effect on falling in love (Sangrador & Yela, 2000). It is also stated that physical attractiveness of other is correlated with intimacy and passion (Sangrador & Yela, 2000).

In Baumeister and Bratslavsky's (1999) article, relationship between physical attractiveness, intimacy and passion is also mentioned. They stated that strong feelings of physical attractiveness to a specific person can be considered as an indicator of passion. Furthermore, they suggested that in the situation of increase in intimacy level, passion will be generated, hence, it is possible that a person can feel more positive feelings towards a person who changes his/her attitude from negative to positive than a person who shows a stable, positive attitude. This suggestion can be interpreted as there can be a possible moderator effect of physical attractiveness between the relation of intimacy and passion. Hence, in the current study, it is hypothesized that after rise in intimacy level, people who recognize their romantic partner more physically attractive will produce more passion than people who recognize their romantic partner less physically attractive do (H4). It should be noted

that to date, there are no studies that examining the relationship between physical attractiveness, intimacy and passion, so a study which show the interaction between physical attractiveness, intimacy and passion will expand our knowledge in this subject.

1.5.3. Relationship Length in the Relationship between Intimacy and Passion

In literature, there have been a serious number of studies regarding the effect of relationship length on intimacy and passion. Blumstein and Schwartz (1983, as cited in Baumeister & Bratslavsky, 1999) stated that the decrease in sexual behaviours in long-term relationships are not solely explained with the aging. Furthermore, it was stated that whereas there is no decline in intimacy level among women, there is a decline in passion level (Acker & Davis, 1992). It was also mentioned that there is an increase in intimacy in further times in a relationship. In a qualitative study among long-term married couples, while participants reported a decrease in sexual desire, they reported an increase in intimacy (Hinchliff & Goth, 2004). Moreover, in another study, it was stated that passion is negatively related with relationship length (Ahmetoglu, Swami, & Chamorro-Premuzic, 2010).

In the passion framework, it was suggested that relationship length can be a moderator in the relation between intimacy and passion (Baumeister & Bratslavsky, 1999). Due to the rapid increase in intimacy level in the early stages of a relationship, both partners of the relationship can generate passion more easily. On the other hand, in the later stages of a relationship, due to the higher level of intimacy, the same amount of increase in intimacy level, may not produce as much passion as the passion generated in early stages of a relationship.

The possible moderator effect of relationship length was mentioned in the passion framework (Baumeister & Bratslavsky, 1999), whereas it was stated that no moderator effect could be found when the model was tested (Rubin & Campbell, 2012). However, based on the previous findings and conceptualizations, the possible moderator effect of relationship length in relation between intimacy and passion can not be ignored and it is beneficial to test this effect again.

In the lights of the previous findings and suggestions, the hypothesis that relationship length will moderate the relationship between intimacy and passion in the passion framework (Baumeister & Bratslavsky, 1999) will be replicated in the present study. That is, after the increase in intimacy level, couples in a shorter relationship will produce more passion than couples in a longer relationship (H5).

1.6. Aim of the Study and Hypotheses

The aim of the present study is mainly to test the passion framework proposed by Baumeister and Bratslavsky (1999) with a 14 days-diary survey method. Moreover, the possible moderator effects of physical attractiveness, gender differences, and relationship length between the relation of intimacy and passion were examined. There are five hypotheses as following:

- 1- Changes in one's daily intimacy is expected to predict one's daily passion.
- 2- Independent from one's daily intimacy, partner's own daily intimacy is expected to predict one's daily passion.
- 3- Men are expected to report more daily passion after changes in daily intimacy than women.
- 4- Both partners of a couple who see their partners more physically attractive are expected to report more daily passion after changes in daily intimacy than both partners of a couple who see their partners less physically attractive.
- 5- Both partners of a couple who are in shorter relationship are expected to report more daily passion after changes in daily intimacy than both partners of a couple who are in longer relationship.

CHAPTER 2

METHOD

2.1. Participants

In the present study, both partners of 75 heterosexual couples who had been in a romantic relationship for at least one month participated. Participants were recruited from undergraduate courses at Middle East Technical University. Student participants received extra course credit for their participation in the study. One of the 75 couples was not included in the analysis because they did not follow instructions. A total number of 71 couples reported living separately, and 3 couples reported living together. None of the couples reported being married. The average age of the participants was 21.35 years ($SD = 1.88$). The length of the relationships ranged between 1 month and 10.33 years ($M = 21.66$, $SD = 21.88$).

2.2 Procedure

Before the start, the study was approved by the Applied Ethics Research Center of Middle East Technical University for research with human participants.

Initially, participants were brought to the lab to receive their identification codes and detailed information on how to complete the daily online diary. After this session, each participant completed two online questionnaires as the first one includes intimacy and passion questions and the second one includes individual and relational demographic information which was sent to one's e-mail address. After completion of the questionnaires, participants completed an online diary on a web-page at the end of the day for 14 consecutive days. As the term 'the end of the day' can be perceived differently by individuals, even though the web-page was available for 7/24, participants were asked to complete the diary before going to the sleep if it is possible. To preserve one's privacy, the online diaries were also asked to complete in a different area from one's partner. If participants had not completed a day's diary by 8 p.m in the following day, an e-mail was sent to the participants which reminds the

option of completing the record by 12 p.m. If participants had not completed the day's diary till this specific time, they had lost their chance to submit that day's diary. All the participants' diaries were time-stamped to confirm that they were completed in the right day and time. The average number of records was 13.10 ($SD = 1,41$) for males and 13.46 ($SD = 1,02$) for females. Some participants (2 male) completed an extra diary. These extra diaries were not included in the analysis.

2.3. Instruments

2.3.1. Intimacy

Baseline intimacy was measured by 15 items from the Sternberg's Triangular Love Scale (Sternberg, 1988) which was adapted to Turkish by Sevim (2011) (see Appendix A). Participants rated items such as "I have a warm relationship with my partner." and "I feel emotionally close to my partner." on a 1 (*strongly disagree*) to 7 (*strongly agree*) Likert type scale. Internal reliability was .90.

2.3.2. Passion

Baseline passion was measured by 15 items from the Sternberg's Triangular Love Scale (Sternberg, 1988) which was adapted to Turkish by Sevim (2011) (see Appendix B). Participants rated items such as "I cannot imagine life without my partner." and "I adore my partner." on a 1 (*strongly disagree*) to 7 (*strongly agree*) Likert type scale. Internal reliability was .93.

2.3.3. Daily Intimacy

Daily intimacy was measured by four items from the Intimacy Scale (Rubin & Campbell, 2012). One item measured self-disclosure ("Today, I disclosed my thoughts and emotions"), two items measured favorable attitude ("I felt a lot of closeness and intimacy today"; "Our relationship was close today"), and one item measured communication of affection ("Today, I was affectionate with my partner") (see Appendix C). All of the items were measured with a 1 (*strongly disagree*) to 7 (*strongly agree*) Likert type scale. Daily alphas ranged from .90 to .97, and the mean alpha across the 14-day period was .94.

2.3.4 Daily Passion

Daily passion was measured by three items, with one item from Hatfield and Walster's (1978) definition of passion (“How much did you want that your partner to be with you today? ”), one item from Sternberg's Triangular Love Scale (1988) (“How often did you think of your partner today? ”), and one item from Rubin and Campbell's (2012) study. (“How passionate was your relationship today?”) (see Appendix C). All of the items were measured with a 1 (*not at all*) to 7 (*extremely*) Likert type scale. Daily alphas ranged from .72 to .84, and the mean alpha across the 14-day period was .80.

2.3.5 Physical Attractiveness

Physical attractiveness was measured by one item (“How physically attractive was your partner today? ”) (see Appendix C). Participants rated the item with a 1 (*not at all*) to 7 (*extremely*) Likert type scale.

CHAPTER 3

RESULTS

3.1. Data Analytic Strategy

Due to daily assessments from both partners of a romantic relationship was used, the data structure was hierarchically nested. Two individuals were nested within 74 couples that were then crossed with 14 days. A complex pattern of interdependent data emerged, as daily scores within individuals were dependent (e.g., an individual's daily passion was related to his or her daily passion on other days), daily scores across individuals (within all couples) were dependent (e.g., an individual's daily passion on Day 1 was related to his or her partner's daily passion on Day 1), and individual-level scores (within all couples) were dependent (e.g., an individual's average passion was related to his or her partner's average passion). To manage missing data and to adjust for the possible bias in standard errors and statistical test in this dependent data, multilevel modeling was used (Bolger & Shrout, 2007).

There could be independence in between couples only. Because of the dyadic structure of the data, two-intercepts model with separate females and males (Bolger & Shrout, 2007) were used. The two-intercepts model approach allows male and female intercepts to be different and correlated. The female dummy-coded variable (1 for females and 0 for males) and the male dummy coded variable (1 for males and 0 for females) were multiplied by intimacy to have two separate estimates for females and males. These two separate estimates were also beneficial as there was a specific hypothesis about gender effects. Coefficients were estimated using the PROC MIXED routine in SAS Software (Copyright, SAS Institute Inc. SAS and all other SAS Institute Inc. product or service names are registered trademarks or trademarks of SAS Institute Inc., Cary, NC, USA.).

The first-order autoregressive covariance structure type was specified to model the correlation between one's daily outcome (e.g., passion) and the outcome that immediately preceded it (one's passion from the day before). This structure allowed

the errors to be autocorrelated to model the correlation from one day to the next (Kenny et al., 2006). A sample SAS syntax used for the analyses is included in the appendix (see Appendix D).

In all of the analyses, baseline intimacy was controlled and daily intimacy scores were within-person centered. By within-person centering, daily intimacy scores showed daily intimacy compared with one's average level of intimacy across 14 days, which was helpful in examining within-person associations (e.g., whether an individual reported higher passion on the days one reported higher intimacy more than one's average level of intimacy).

In the following sections, regression coefficients are reported using the notation *bf* for females and *bm* for males. And as a final note, all of the estimates reported in multilevel analyses are unstandardized.

3.2. Results For Hypothesis 1 and Hypothesis 3

To examine that whether one's daily intimacy was associated with one's daily passion, a model which had two intercepts and two slopes was tested. Both the intercepts and slopes were defined as random. Also, baseline (person-level) intimacy was entered as the control variable. Results showed that daily intimacy was associated positively with daily passion for both females and males (*bf* =.53, $p < .001$, *bm*=.49, $p < .001$). These results indicated that on the days when individuals reported more intimacy, they also reported higher passion. The regression coefficients and the random variances are presented in Table 3.1. These findings supported the first hypothesis, which was changes in one's daily intimacy is expected to predict one's daily passion (H1).

Table 3.1. Fixed Effects for Intimacy and Control Variables

Variable	Parameter Estimate	SE	t Value
Intercept F	0.46	0.93	0.5
Intercept M	1.52	0.89	1.71
Baseline Intimacy F	0.75***	0.14	5.22
Baseline Intimacy M	0.63***	0.14	4.46
Intimacy F	0.53***	0.03	20.49
Intimacy M	0.49***	0.04	13.75

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Next, a more detailed test of the hypothesis with a cross-lagged design was conducted. First, instead of using the current day's intimacy, the previous day's intimacy was used as the predictor. Then, the correlation between the previous day's outcome and the current day's outcome was modeled using lag 1 autoregressive structure. Next, baseline (person-level) intimacy was entered as the control variable. Results showed that the previous day's intimacy was not associated significantly with the following day's passion. In contrast, an opposite-direction hypothesis as the previous day's passion the predictor, and baseline (person-level) passion as the control variable was also tested. Results showed that the previous day's passion was associated positively with the following day's intimacy for only females ($bf = .13$, $p < .001$, $bm = .00$, $p = .93$). The findings are presented in Table 3.2. Lagged analyses did not support the first hypothesis (H1). Third hypothesis, which was men are expected to report more daily passion after changes in daily intimacy than women, was also not supported (H3).

Table 3.2. Fixed Effects for Lagged Passion and Control Variables

Variable	Parameter Estimate	SE	t Value
Intercept F	3.30***	0.50	6.61
Intercept M	4.35***	0.64	6.79
Baseline Passion F	0.40***	0.09	4.40
Baseline Passion M	0.17	0.11	1.57
Passion F	0.13***	0.04	3.48
Passion M	0.00	0.04	0.08

Passion was lagged one day and centered within individuals. * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

3.5. Results For Hypothesis 2

To examine whether there one's partner's intimacy is associated with one's own passion, a model which had two intercepts was tested. In analyzing the partner effects, actor and partner effects were estimated in the same step to examine the unique effects of each in predicting the criterion. An actor effect implies that one's own intimacy predicted one's own passion, independent of one's partner's intimacy. A partner effect means that one's partner's intimacy predicted one's own passion, independent of one's own intimacy (APIM; Campbell & Kashy, 2002; Kashy & Kenny, 2000). Results showed that actor's daily intimacy was associated positively with daily passion for both females and males ($bf = .52$, $p < .001$, $bm = .44$, $p < .001$), and partner's daily intimacy was also associated positively with daily passion for both females and males ($bf = .07$, $p < .01$, $bm = .06$, $p < .01$). These results indicated that independent from actor's own intimacy, partner's own intimacy uniquely predicted actor's passion. The regression coefficients and the random variances are presented in Table 3. These findings supported the second hypothesis, which was independent from one's daily intimacy, partner's own daily intimacy is expected to predict one's daily passion (H2).

Table 3.3. Fixed Effects for Actor Intimacy and Partner Intimacy

Variable	Parameter Estimate	SE	t Value
Intercept F	5.29***	0.12	44.68
Intercept M	5.46***	0.12	44.94
Actor Intimacy F	0.52***	0.02	23.00
Actor Intimacy M	0.44***	0.03	17.38
Partner Intimacy F	0.07**	0.02	2.74
Partner Intimacy M	0.06**	0.02	2.57

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

3.4. Results For Hypothesis 4

To examine whether there was a moderating effect of physical attractiveness in the association between daily intimacy and daily passion, a model which had two intercepts was tested. Intercepts were defined as random. Baseline (person-level) intimacy was entered as a control variable. Daily physical attractiveness of the partner was also entered as a person-level moderator of the relationship between daily intimacy and passion. Results showed that daily physical attractiveness of the partner was positively associated with passion for both partners of a couple ($bf = .38$, $p < .001$, $bm = .51$, $p < .001$). Results showed that daily physical attractiveness of the partner moderated the association between daily intimacy and daily passion only for females ($bf = .07$, $p < .001$, $bm = .02$, $p = .35$). Analysis of the regression slopes indicated that, on the day females reported higher intimacy, females who recognized their partners as more physically attractive reported higher passion compared to females who recognized their partners less physically attractive. The findings are presented in Table 3.4. Figure 3.1 presents the relationship between intimacy and passion as a function of physical attractiveness for females. These findings partially supported the fourth hypothesis, which was both partners of a couple who see their partners more physically attractive are expected to report more daily passion after

changes in daily intimacy than both partners of a couple who see their partners less physically attractive (H4).

Table 3.4. Fixed Effects for Intimacy, Physical Attractiveness and Control Variables

Variable	Parameter Estimate	SE	t Value
Intercept F	-0.40	1.09	-0.36
Intercept M	1.02	0.93	1.11
Baseline Intimacy F	0.88***	0.17	5.20
Baseline Intimacy M	0.71***	0.15	4.80
Intimacy F	0.43***	0.02	22.74
Intimacy M	0.35***	0.02	17.23
Physical Attractiveness F	0.38***	0.03	15.1
Physical Attractiveness M	0.50***	0.03	15.07
Intimacy*Physical Attractiveness F	0.07***	0.02	4.70
Intimacy*Physical Attractiveness M	0.02	0.02	0.93

* p<.05, ** p<.01, *** p<.001

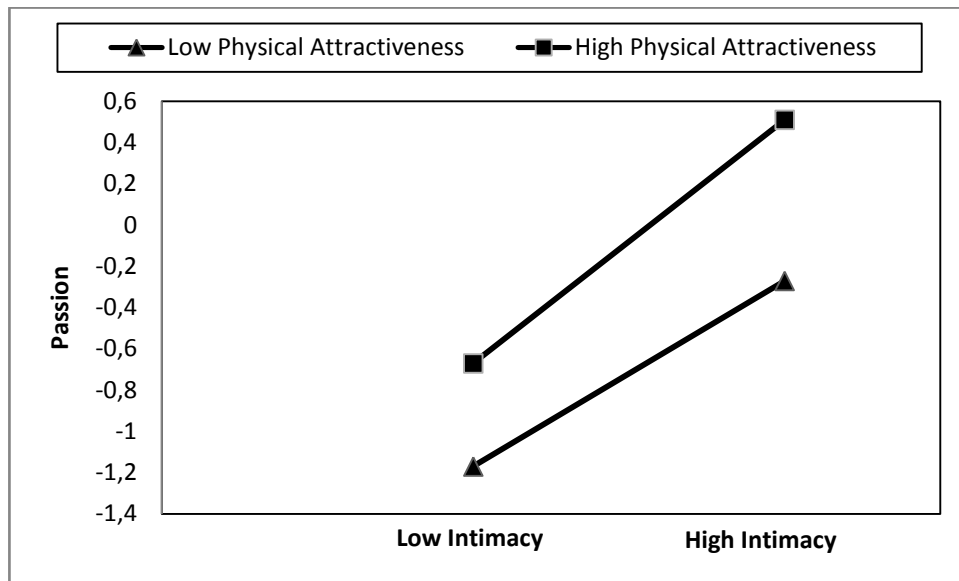

Figure 3.1. Plot of the interaction between intimacy and physical attractiveness in predicting passion for females.

3.3. Results For Hypothesis 5

To examine whether there was a moderating effect of relationship length in the association between daily intimacy and daily passion, a model which had two intercepts was tested. Intercepts were defined as random. Baseline (person-level) intimacy was entered as a control variable. Relationship length of a couple was entered as a person-level moderator of the relationship between daily intimacy and passion. Results showed that relationship length was not significantly associated with passion. Results also showed that relationship length moderated the association between daily intimacy and daily passion only for females ($bf = .002$, $p < .05$, $bm = -.000$, $p = .60$). Analysis of the regression slopes indicated that females in a longer relationship reported higher passion on the days they reported more intimacy than females in a shorter relationship. The findings are presented in Table 3.5. Figure 3.2 presents the relationship between intimacy and passion as a function of relationship length for females. These findings did not support the fifth hypothesis, which was both partners of a couple who are in shorter relationship are expected to report more

daily passion after changes in daily intimacy than both partners of a couple who are in longer relationship (H5).

Table 3.5. Fixed Effects for Intimacy, Relationship Length and Control Variables

Variable	Parameter Estimate	SE	t Value
Intercept F	-0.20	1.05	-0,19
Intercept M	1.21	0.92	1.32
Baseline Intimacy F	0.87***	0.16	5.33
Baseline Intimacy M	0.67***	0.15	4.56
Intimacy F	0.50***	0.03	16.99
Intimacy M	0.45***	0.03	13.68
Relationship Length F	-0.00	0.00	-0.81
Relationship Length M	0.00	0.00	0.57
Intimacy*Relationship Length F	0.002*	0.00	2.21
Intimacy*Relationship Length M	0.00	0.00	0.53

* p<.05, ** p<.01, *** p<.001

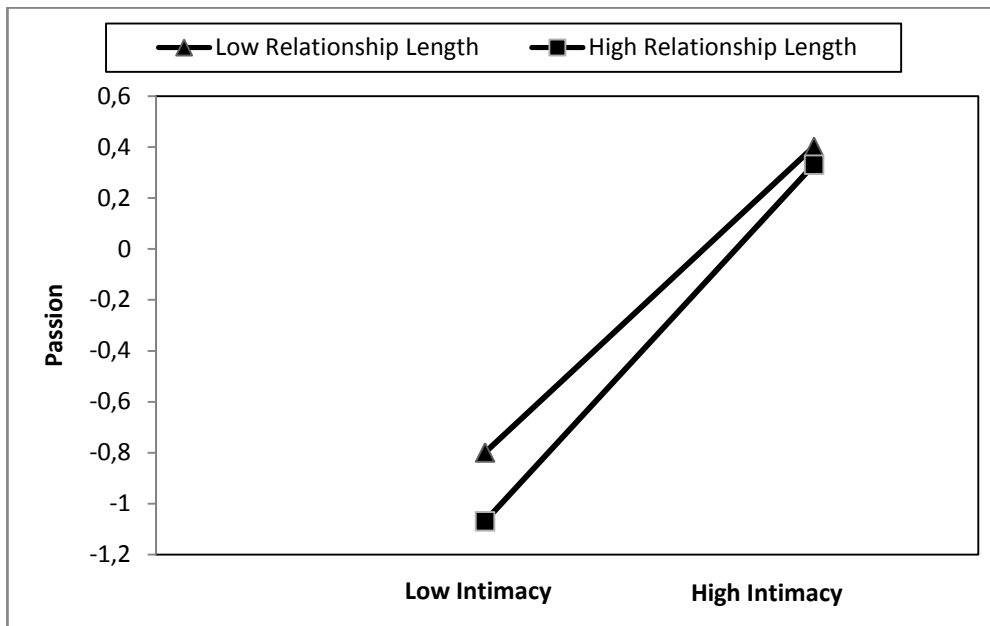

Figure 3.2. Plot of the interaction between intimacy and relationship length in predicting passion for females.

CHAPTER 4

DISCUSSION

4.1. Evaluation of the Findings

In hypothesis 1, changes in one's daily intimacy was expected to predict one's daily passion. Although the results of the daily analysis showed that intimacy predicts passion, which provided support for the hypothesis 1; the results of the lagged analysis showed that intimacy does not predict passion whereas passion predicts intimacy. Hence, hypothesis 1 was not supported. Controversial suggestions in the literature regarding the direction of the relation between intimacy and passion were mentioned earlier (Aron & Aron, 1986; Ratelle et al., 2013). The suggestion that there can be a possible two-way relationship between intimacy and passion instead of a one-way relationship which the passion model offered was also mentioned in the literature (Rubin & Campbell, 2012). The results of the present study suggested that instead of rise in one's intimacy level generates passion, rise in one's passion level generates intimacy in a relationship.

Although it is not mentioned in the original model, previous research demonstrated that partner's intimacy level can also be effective in the production of passion due to the interdependent nature of the romantic relationships (Rubin & Campbell, 2012). In romantic relationships, both partners of a couple perceive both their own intimacy, and their partners' intimacy at the same time which results with the unique contributions of the both intimacy levels in the rise in passion level. Consistent with this suggestion, the results of the study presented that apart from one's own intimacy, one's partner's intimacy predicts one's passion, which provided support for hypothesis 2.

Although men were expected to report higher passion than women after change in intimacy level in hypothesis 3, the results have demonstrated that there is no influence of gender in the relationship between intimacy and passion. In the previous test of the model, the moderation effect of gender could not be found (Rubin &

Campbell, 2012). In the lights of the previous findings and the present study, it can be suggested that the assumption of the model which is gender moderates the relation between intimacy and passion may not be true.

In hypothesis 4, it was expected that individuals who perceive their partners more physically attractive report more passion after changes in intimacy level. The results of the daily analysis showed that physical attractiveness of the partner moderates the relationship between intimacy and passion, but this effect is applicable only for females. Because of physical attractiveness is one of the most important factor in falling in love, having a more physically attractive partner or seeing the partner more physically attractive may have a beneficial effect on females for creating passion with the increase in the level of intimacy.

In hypothesis 5, it was expected that after the change in intimacy level, individuals who are in a shorter relationship will show more passion than individuals who are in a longer relationship. However, the results of the daily analysis showed that there is a moderating effect of relationship length in the relationship between intimacy and passion in an unexpected way, only for females. In the passion model, it was suggested that whereas men may need less amount of time to show passion to their partners, women may need a longer time (Baumeister & Bratslavsky, 1999). Hence, it is possible that with the increase in the intimacy level, females in a longer relationship show more passion than females in a shorter relationship. It should also be noted that although the present study did not support the main assumption of the model, relationship length was found to be moderating the relationship between intimacy and passion. This situation can be explained with the relatively low relationship length of the couples. In the earlier times of the relationship, passion level may be high regardless the increase in the intimacy level. In contrast, in later stages of the relationship, one may need an increase in intimacy level to stimulate passion, because passion level may have already reached an asymptote.

4.2. Contributions of the Study

The present study makes several contributions to the literature. First of all, it provided additional evidence to the relationship between intimacy and passion. Also, the study provided some empirical support to the passion model of Baumeister and Bratslavsky (1999) with the finding that on the day of feeling higher intimacy than usual, passion is also higher in a relationship.

Also, the study replicated the findings of the previous test of the model which shows the effect of day-to-day changes in intimacy level on passion level and sexual experience (Rubin & Campbell, 2012). However, the main assumption of the model, which is changes in intimacy generates passion, could not be replicated when tested with lagged analysis. The results of the present study suggested that rise in the intimacy level does not create passion, instead rise in the passion level creates intimacy. That is, individuals may not feel more passion after they feel more intimate with their partners. In contrast, they may want to become more intimate with their partners after they feel more passion in their relationships. In sum, the results indicated that the present model is not correct in its current state, and it may not be sufficient to explain the association between intimacy and passion.

Moreover, in the study, the effects of relationship length and gender in the association between intimacy and passion were tested. Although no gender effect was found, the results have suggested that length of a relationship could be effective in intimacy-passion association. Hence, in different types of relationships (e.g. long-term marriages, couples who lived together for a long time), the source of creating passion might be including the other aspects of close relationships as well as intimacy (e.g. commitment, novel experiences). The current model may not be sufficient in explaining the stimulation of passion for these different types of relationships. In future, addition of the other aspects of close relationships to the model might be beneficial. Furthermore, in the study, the finding that one's partner's intimacy predicts one's passion was replicated. The findings suggested that in stimulation of passion in the relationship, the joint effect of intimacy level of both partners might be more decisive than one partner's intimacy level alone. In future

tests of the model, when linking intimacy and passion, using an equation of $P = f [(dAI + dPI) / dt] + R$, as *AI* represents actor intimacy, and *PI* represents partner intimacy, should be considered.

Third contribution of the study is that it provided the addition of physical attractiveness of the partner to the relationship between intimacy and passion in the passion model (Baumeister & Bratslavsky, 1999). In the model, physical attractiveness had been recognized as one of the many factors (which were represented *R* in the formula of the model) which can independently create passion. Indeed, the results of the study showed that physical attractiveness of partner can uniquely predict passion in the relationship. The results also showed that physical attractiveness does not solely predict passion but effects the relationship between intimacy and passion. These results indicated that physical attractiveness can be more important for stimulation of passion and the present model should be improved by taking this important effect of physical attractiveness into consideration. Moreover, although prior literature have showed the possible relationship of physical attractiveness, intimacy, and passion (Sangrador & Yela, 2000; Swami & Allum, 2011; Yela & Sangrador, 2011); there is no research that related daily assessment of physical attractiveness with daily assessment of intimacy and passion within my knowledge.

Final contribution of the study is that within-person variations were assessed with a diary design. Hence, it is safe to say that the results of the study do not only present individuals who report high intimacy, instead it show that when individuals report higher intimacy, they also report higher passion.

4.3. Limitations of the Study and Future Research

There are some limitations that should be taken into account while evaluating the results of the present study.

First limitation is the correlational design of the study. Hence, causality could not be demonstrated. In the study, both causal directions (intimacy → passion / passion → intimacy) were tested with lagged analysis. Against the expected direction in the

hypothesis, the direction of passion predicting intimacy was supported. Although lagged analysis provided more information on the causal direction of intimacy - passion association, it is still limited. Hence, future tests of the model with experimental designs that manipulate intimacy and then measure passion may expand our knowledge.

Second limitation is the sample used in the study. The sample was built with undergraduate students and their romantic partners. As a result, none of the couples in the sample are married or engaged considering to their ages. Hence, in the study, only one aspect of close romantic relationships were included which restricts the external validity of the study. Future test of the model with more representative samples can expand our knowledge in this area.

Third limitation is the average relationship length of the couples which was twenty-one months which restricts the generalizability of the findings. In the early stages of the relationship, the high level of sexual desire and behaviour can be the reason of a high level of passion rather than the rise in intimacy. On the other hand, in the literature, it was mentioned that couples who are newlywed were converging in their personalities in the first 1.5 years of their marriage (Gonzaga, Campos, & Bradbury, 2007). Furthermore, it was mentioned that in the early years of the marriage, couples continue incorporating aspects of each other into the self (Aron & Aron, 1991). These results suggested that using a sample of couples who have average relationship length of twenty-one month can be problematic as couples continue developing their relationship in further years. In the future, one can test the current model with a sample of long-term married couples.

Another limitation is that physical attractiveness of the partner was assessed with only one item in the study. In diary studies, using multiple items for assessment is desirable. Future studies can assess the physical attractiveness of the partner with multiple items. Moreover, in the study, intimacy and passion were assessed with only seven items (four items for intimacy, three items for passion) to shorten the length of the scales. In future studies, intimacy and passion can be assessed with more items.

In the study, the moderating effect of gender could not be found. But the effect of gender can not be ruled out. Future research can investigate the moderating effect of gender in the model. As a final note, only three possible moderating effects were investigated in the study. Future research can investigate other possible moderators (attachment style, type of personality, commitment, etc.) in relationship between intimacy and passion.

4.4. Conclusion

In conclusion, although the present study provided empirical evidence to the passion model (Baumeister & Bratslavsky, 1999) with showing that daily intimacy level of both partners is associated with daily passion level, lagged analysis suggested that the present model falls short in explaining the association between intimacy and passion. The model can be improved with taking some aspects like length of a relationship, physical attractiveness of a partner, and partner's intimacy level into consideration.

REFERENCES

- Acker, M., & Davis, M. H. (1992). Intimacy, passion and commitment in adult romantic relationships: A test of the triangular theory of love. *Journal of Social and Personal Relationships, 9*, 21-50.
- Ahmetoglu, G., Swami, V., & Chamorro-Premuzic, T. (2010). The relationship between love, personality, and relationship length. *Archives of Sexual Behavior, 39*, 1181–1190.
- Aron, A., Norman, C. C., Aron, E. N., McKenna, C., & Heyman, R. E. (2000). Couples' shared participation in novel and arousing activities and experienced relationship quality. *Journal of Personality and Social Psychology, 78*, 273-284.
- Aron, A., & Aron, E. N. (1986). *Love as the expansion of self: Understanding attraction and satisfaction*. New York: Hemisphere.
- Aron, A., & Aron, E. N. (1991). Love and sexuality. In K. McKinney & S. Sprecher (Eds.), *Sexuality in close relationships* (pp. 25–48). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Baumeister, R. F. (2000). Gender differences in erotic plasticity: The female sex drive as socially flexible and responsive. *Psychological Bulletin, 126*, 347-374.
- Baumeister, R. F., & Bratslavsky, E. (1999). Passion, intimacy, and time: Passionate love as a function of change in intimacy. *Personality and Social Psychology Review, 3*, 49-67.
- Baumeister, R. F., Catanese, K., & Vohs, K. D. (2001). Is there a gender difference in strength of sex drive? Theoretical views, conceptual distinctions, and a review of relevant evidence. *Personality and Social Psychology Review, 5*, 242-273.

- Baumeister, R. F., Wotman, S. R., & Stillwell, A. M. (1993). Unrequited love: On heartbreak, anger, guilt, scriptlessness, and humiliation. *Journal of Personality and Social Psychology*, *64*, 377-394.
- Birnbaum, G. E., & Reis, H. T. (2012). When does responsiveness pique sexual interest? Attachment and sexual desire in initial acquaintanceships. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *38*, 946-958.
- Blumstein, P., & Schwartz, P. (1983). *American couples*. New York: Simon & Schuster.
- Bolger, N., & Shrout, P. E. (2007). Accounting for statistical dependency in longitudinal data on dyads. In T. D. Little, J. A. Bovaird, & N. A. Card (Eds.), *Modeling contextual effects in longitudinal studies* (pp. 285-298). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Buss, D. M., & Barnes, M. (1986). Preferences in human mate selection. *Journal of Personality and Social Psychology*, *50*, 559-570.
- Buss, D. M., et al. [54 coauthors]. (1990). International preferences in selecting mates: A study of 37 cultures. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, *21*, 5-47.
- Buunk, B. P., Dijkstra, P., Fetchenhauer, D. & Kenrick, D. T. (2002) Age and gender differences in mate selection criteria for various involvement levels. *Personal Relationships*, *9*, 271-78.
- Campbell, L., & Kashy, D. A. (2002). Estimating actor, partner, and interaction effects for dyadic data using PROC MIXED and HLM: A user-friendly guide. *Personal Relationships*, *9*, 327-342. doi:10.1111/1475-6811.00023
- Clark, M. S., & Reis, H. T. (1988). Interpersonal processes in close relationships. *Annual Review of Psychology*, *39*, 609-672.

- Cohen, L. L., & Shotland, R. L. (1996). Timing of first sexual intercourse in a relationship: Expectations, experiences, and perceptions of others. *The Journal of Sex Research, 33*, 291-299.
- Crockett, L. J., Bingham, C. R., Chopak, J. S., & Vicary, J. R. (1996). Timing of first sexual intercourse: The role of social control, social learning, and problem behavior. *Journal of Youth and Adolescence, 25*, 89-111.
- Dindia, K., & Allen, M. (1992). Sex differences in self-disclosure: A meta-analysis. *Psychological Bulletin, 112*, 106-124.
- Ellis, B., & Symons, D. (1990). Sex differences in sexual fantasy: An Evolutionary psychological approach. *The Journal of Sex Research, 27*, 527-555.
- Graham, J. M. (2010). Measuring love in romantic relationships: A meta analysis. *Journal of Social and Personal Relationships, 28*(6), 748-771.
- Gonzaga, G. C., Campos, B., & Bradbury, T. (2007). Similarity, convergence, and relationship satisfaction in dating and married couples. *Journal of Personality and Social Psychology, 93*, 34-48.
- Ha, T., van den Berg, J., Engels, R., & Lichtwarck-Aschoff, A. (2012). Effects of attractiveness and status in dating desire in homosexual and heterosexual men and women. *Archives of Sexual Behavior, 41*, 673-682.
- Harlow, H. F., & Lauersdorf, H. E. (1974). Sex differences in passion and play. *Perspectives in Biology and Medicine, 17*(3), 348-360.
- Hatfield, E., & Walster, G. W. (1978). *A new look at love*. Lantham, MA: University Press of America.
- Hinchliff S., & Gott M. (2004). Intimacy, commitment, and adaptation: sexual relationships within long-term marriages. *Journal of Social and Personal Relationships, 21*, 595-609.

- Kanin, E.J., Davidson, K. D., & Scheck, S. R (1970). A research note on male-female differentials in the experiences of heterosexual love. *Journal of Sex Research*, 6, 64-72.
- Kashy, D. A., & Kenny, D. A. (2000). The analysis of data from dyads and groups. In H. T. Reis & C. M. Judd (Eds.), *Handbook of research methods in social and personality psychology* (pp. 451-477). New York, NY: Cambridge University Press.
- Kenny, D. A., Kashy, D. A., & Cook, W. L. (2006). *Dyadic data analysis*. New York, NY: Guilford.
- Lewis, D. M. (2011). *Intimacy, passion, and commitment as predictors of couples' relationship satisfaction*. (Doctoral dissertation). Retrieved from ProQuest Dissertations and Theses. (Accession Order No. AAT 3469991).
- McCabe, P. (1987). Desired and experienced levels of premarital affection and sexual intercourse during dating. *Journal of Sex Research*, 23, 23-33.
- O'Leary, K. M., Acevedo, B. P., Aron, A., Huddy, L., & Mashek, D. (2011). Is long-term love more than a rare phenomenon? If so, what are its correlates? *Social Psychological & Personality Science*, 3, 241-249.
- Ratelle, C. F., Carbonneau, N., Vallerand, R. J., & Mageau, G. A. (2013). Passion in the romantic sphere: A look at relational outcomes. *Motivation and Emotion*, 1-15.
- Reis, H. T., & Shaver, P. (1988). Intimacy as an interpersonal process. In S. Duck (Ed.), *Handbook of personal relationships* (pp. 367-389). Chichester: Wiley.
- Reissman, C., Aron, A., & Bergen, M. R. (1993). Shared activities and marital satisfaction: Causal direction and self-expansion versus boredom [Special Issue: Relational maintenance]. *Journal of Social and Personal Relationships*, 10, 243-254.

- Rubin, H., & Campbell, L. (2012). Day-to-day changes in intimacy predict heightened relationship passion, sexual occurrence, and sexual satisfaction: A dyadic diary analysis. *Social Psychological & Personality Science*, 3, 224–231.
- Sangrador, J. L., & Yela, C. (2000). “What is beautiful is loved”: Physical attractiveness in love relationships in a representative sample. *Social Behavior and Personality*, 28, 207–218.
- SAS Institute. (2003). SAS system for Windows. Version 9.1. Cary, NC: SAS Institute.
- Sevim, B. (2011). *Roles of attachment styles on personality traits, and anger on relationship and life satisfaction: Mediator roles of humor, intimacy and psychological problems*. Unpublished doctoral dissertation, Middle East Technical University, Ankara.
- Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological Review*, 93, 119–135.
- Sternberg, R. J. (1988). Triangulating love. In R. J. Sternberg, & M. L. Barnes (Eds), *The psychology of love (pp. 119-138)*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Sternberg, R. J., & Grajek, S. (1984). The nature of love. *Journal of Personality and Social Psychology*, 55, 345-356.
- Swami, V., & Allum, L. (2012). Perceptions of the physical attractiveness of the self, current romantic partners, and former partners. *Scandinavian Journal of Psychology*, 53, 89–95.
- Vallerand, R. J., Blanchard, C. M., Mageau, G. A., Koestner, R., Ratelle, C., Le´onard, M., et al. (2003). Les passions de l’âme: On obsessive and harmonious passion. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85, 756–767.

- Vohs, K. D., & Baumeister, R. F. (2004). Sexual passion, intimacy, and gender. In D. J. Mashek & A. Aron (Eds.), *Handbook of closeness and intimacy* (pp. 189-199). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Weigel, D. J. (2010). Mutuality of commitment in romantic relationships: Exploring a dyadic model. *Personal Relationships, 17*, 495–513.
- Yela, C., & Sangrador, J. L. (2001). Perception of physical attractiveness throughout loving relationships. *Current Research in Social Psychology, 6*, 57–75.

APPENDIX A

INTIMACY ITEMS

Aşağıda duygusal ilişkilerinize yönelik bazı ifadeler verilmiştir. Her ifadeyi dikkatlice okuyunuz ve, yaşadığınız ilişkinizi düşünerek her bir ifadeye ne kadar katıldığınızı 7 puanlık ölçek üzerinde değerlendiriniz. Bu değerlendirmede 1 = “Kesinlikle Katılmıyorum”, 4 = “Orta Derecede Katılıyorum”, 7 = “Tamamen Katılıyorum” kararlarına denk gelmektedir. Değerlendirmenizi yaparken, ara değerleri de kullanarak, her bir madde için en doğru değeri o maddenin yanındaki boşluğa yazınız. Değerlendirmelerinizde aşağıda verilen ölçekten yararlanabilirsiniz.

1-----2-----3-----4-----5-----6-----7

Kesinlikle	Orta Derecede	Tamamen
Katılmıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum

- Romantik partnerimin mutluluğunun her zaman destekleyicisiyimdir. ____
- Romantik partnerimle sıcak bir ilişkim vardır. ____
- İhtiyacım olduğunda romantik partnerime güvenebilirim. ____
- Romantik partnerim ihtiyacı olduğunda bana güvenebilir. ____
- Kendimle ilgili şeyleri ve sahip olduklarımı romantik partnerimle paylaşmak için gönüllüyümdür. ____
- Romantik partnerimden bir hayli duygusal destek alırım. ____
- Romantik partnerime bir hayli duygusal destek veririm. ____
- Romantik partnerimle iyi iletişim kurarım. ____
- Romantik partnerime hayatımda çok değer veririm. ____
- Romantik partnerime kendimi yakın hissedirim. ____
- Romantik partnerimle rahat bir ilişkim vardır. ____
- Romantik partnerimi gerçekten anladığımı hissedirim. ____

- Romantik partnerimin beni gerçekten anladığını hissederim. ____
- Romantik partnerime gerçekten güvenebileceğimi hissederim. ____
- Romantik partnerimle, kendimle ilgili derin kişisel bilgilerimi paylaşıyorum. ____

APPENDIX B

PASSION ITEMS

Aşağıda duygusal ilişkilerinize yönelik bazı ifadeler verilmiştir. Her ifadeyi dikkatlice okuyunuz ve, yaşadığınız ilişkinizi düşünerek her bir ifadeye ne kadar katıldığınızı 7 puanlık ölçek üzerinde değerlendiriniz. Bu değerlendirmede 1 = “Kesinlikle Katılmıyorum”, 4 = “Orta Derecede Katılıyorum”, 7 = “Tamamen Katılıyorum” kararlarına denk gelmektedir. Değerlendirmenizi yaparken, ara değerleri de kullanarak, her bir madde için en doğru değeri o maddenin yanındaki boşluğa yazınız. Değerlendirmelerinizde aşağıda verilen ölçekten yararlanabilirsiniz.

1-----2-----3-----4-----5-----6-----7

Kesinlikle	Orta Derecede	Tamamen
Katılmıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum

- Romantik partnerimi sadece görmek bile beni heyecanlandırıyor. ____
- Gün içinde sık sık kendimi romantik partnerimi düşünürken buluyorum. ____
- Romantik partnerimle ilişkim çok romantiktir. ____
- Romantik partnerimi kişisel olarak çok çekici bulurum. ____
- Romantik partnerimi gözümde idealleştiririm. ____
- Beni romantik partnerimkadar mutlu eden başka bir kişiyi hayal edemiyorum. ____
- Başka biriyle olmaktansa, romantik partnerimle birlikte olmayı tercih ederim. ____
- Benim için romantik partnerimle olan ilişkimden daha önemli bir şey yok. ____
- Romantik partnerimle fiziksel teması özellikle seviyorum. ____
- Romantik partnerimle ilişkimde adeta “sihirli” bir şey var. ____
- Romantik partnerime hayranım. ____
- Romantik partnerim olmadan bir hayat düşünemiyorum. ____

- Romantik partnerimle ilişkim tutkuludur. ____

- Romantik filmler seyrettiğimde ve romantik kitaplar okuduğumda romantik partnerimi düşünürüm. ____

- Romantik partnerimle ilgili fantezi kurarım. ____

APPENDIX C

DAILY ITEMS

Daily Intimacy Items

Lütfen aşağıda verilen her ifadeyi dikkatlice okuyup, bu ifadelerin duygu ve düşüncelerinizi ne oranda yansıttığını 7 puanlık ölçek üzerinden değerlendiriniz (1 = Hiç katılmıyorum, 7 = Tamamen katılıyorum)

1	Bugün düşüncelerimi ve hislerimi partnerime açtım.	1	2	3	4	5	6	7
2	Bugün ilişkimde yakınlık ve samimiyet hissettim.	1	2	3	4	5	6	7
3	Bugün ilişkimiz yakındı.	1	2	3	4	5	6	7
4	Bugün partnerime karşı sevecendim.	1	2	3	4	5	6	7

Daily Passion Items

Lütfen aşağıda verilen her ifadeyi dikkatlice okuyup, bu ifadelerin duygu ve düşüncelerinizi ne oranda yansıttığını 7 puanlık ölçek üzerinden değerlendiriniz (1 = Hiç 4 = Orta Düzeyde, 7 = Çok)

Bugün..

1	İlişkiniz ne kadar tutkuluydu?	1	2	3	4	5	6	7
2	Partnerinizi ne sıklıkla düşündünüz?	1	2	3	4	5	6	7
3	Partneriniz ne kadar çekici?	1	2	3	4	5	6	7

Physical Attractiveness Item

1	Bugün partneriniz ne kadar çekici?	1	2	3	4	5	6	7
---	------------------------------------	---	---	---	---	---	---	---

APPENDIX D

SAMPLE SAS CODES

```
PROC MIXED DATA=datalatest COVTEST METHOD=ML;

TITLE 'basic two slopes model';

CLASS cid gender record ;

MODEL  passion      =  girldummy  boydummy  intimacyb*girldummy
intimacyb*boydummy intimacycen*girldummy intimacycen*boydummy/ S NOINT
notest;

RANDOM  girldummy  boydummy  intimacy*girldummy  intimacy*boydummy /
TYPE=UN G SUB=cid;

REPEATED gender record / SUB=cid TYPE= UN@AR(1);

RUN;
```

```
PROC MIXED DATA=datalatest COVTEST METHOD=ML;

TITLE 'basic two slopes model';

CLASS cid gender record ;

MODEL  passion      =  girldummy  boydummy  intimacycen*girldummy
intimacycen*boydummy intimacypcen*girldummy intimacypcen*boydummy/ S
NOINT notest;

RANDOM  girldummy  boydummy  intimacy*girldummy  intimacy*boydummy /
TYPE=UN G SUB=cid;

REPEATED gender record / SUB=cid TYPE= UN@AR(1);

RUN;
```

APPENDIX E

TURKISH SUMMARY

Sosyal psikologlar yıllar boyunca yakınlık kavramını tanımlarken ortak bir paydada birleşmekte zorlanmışlardır. Ancak, aralarında ufak farklılıklar olsa da, literatürdeki bütün yakınlık tanımlarında yakınlığın kendini açma, romantik partner hakkındaki pozitif duygular ve ilişkideki karşılıklı bağlılık olmak üzere üç ana bileşeni barındırdığından bahsedilmiştir. Örneğin, Sternberg (1986) yakınlık kavramını 'ilişkideki samimiyet, ilgililik ve bağlılık hissi' olarak tanımlayarak bu üç ana bileşenden bahsetmiştir. Ayrıca, Clark ve Reis (1988) de kendini açma bileşeninin önemini, yakınlık kavramını 'kişinin kendi ile ilgili düşünceleri, hisleri ve bilgileri başka birine anlatması' olarak tanımlayarak vurgulamıştır. Benzer bir şekilde, Reis ve Shaver (1988) yakınlığı kendini açma ile ilişkilendirmiştir. Öte yandan, romantik partner hakkındaki pozitif duygular bileşeni Acker ve Davis'in (1992) 'aşkın sıcak bileşeni' yakınlık tanımında vurgulanmıştır. Benzer olarak, Sangrador ve Yela (2000) da yakınlık kavramının aşkın tutkulu olmayan bileşenlerini içerdiğinden söz etmiştir. Bu çalışmada, yukarıda bahsedilen üç ana bileşen; kendini açma, romantik partner hakkındaki pozitif duygular ve ilişkideki karşılıklı bağlılık yakınlığın literatürdeki tanımlarıyla tutarlı şekilde işlevleştirilmiştir. Kendini açma bileşeni, kişinin kendi duygu ve düşüncelerini romantik partnerine anlatması olarak; romantik partner hakkındaki pozitif duygular bileşeni, romantik partnere karşı pozitif duygular beslemek ve pozitif duyguları göstermek olarak, ilişkideki karşılıklı bağlılık bileşeni ise yakın ve samimi bir romantik ilişki içerisinde olduğunu düşünme ve buna uygun davranma olarak işlevleştirilmiştir.

Yakınlık kavramı ile benzer bir şekilde, tutku kavramının ortak bir tanımının yapılması da sosyal psikologları oldukça zorlamıştır. Tutku kavramı, Hatfield ve Walster (1978) tarafından 'fizyolojik bir uyarılma durumu' olarak tanımlanmıştır. Öte yandan, Sternberg (1986) tutku kavramını 'bir ilişkideki romantizm ya da fiziksel çekiciliğe benzer bir dürtü' olarak açıklamıştır. Sangrador ve Yela (2000) ise, tutku kavramını ikiye ayırmış, bu parçalara erotik tutku ve romantik tutku adını vermiştir. Baumeister ve Bratslavsky (1999) ise tutku kavramının kişinin romantik partneri

hakkında beslediği benzersiz şekilde güçlü duyguları içerdiğinden söz etmiştir. Vallerand ve arkadaşları (2003) ise başka bir öneri ortaya atmış ve tutku kavramının ikili bir konsept olduğunu öne sürmüştür. Bu öneriye göre, tutku kavramı, harmonik tutku ve obsesif tutku olarak ikiye ayrılmaktadır. Literatürde daha önce bahsedilen tutku kavramının tanımları arasında ufak tefek farklılıklar olsa da, hemen hemen bütün bu tanımlarda tutkunun bir duygu olduğu ve bilgiye dayalı olmadığı vurgulanmıştır. Literatürdeki tutku kavramı tanımlarının ışığında, bu çalışmada tutku kavramını işevuruklaştırırken, kişinin romantik partneri hakkındaki duygularının derecesi, kişinin romantik partnerini özleme derecesi, ve kişinin romantik partnerini gün içerisinde düşünme sıklığı tutku kavramının göstergeleri olarak belirlenmiştir.

Literatürde, yakınlık ve tutku kavramları arasındaki ilişki bir çok çalışmada araştırılmıştır. Sternberg'ün Üçgen Aşk Teorisi'nde (1986), yakınlık ve tutku kavramları aşkın üç ana bileşeninden ikisi olarak belirtilmiştir. Acker ve Davis'in (1992) üçgen aşk teorisini test eden çalışmasında ise, yakınlık ve tutku kavramları arasında yüksek pozitif bir ilişkinin olduğundan bahsedilmiştir. Benzer bir şekilde, Graham'in (2011) meta analizinde de, yakınlık ve tutku değişkenleri arasında pozitif bir korelasyon olduğu belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, son yirmi yılda yapılan bir çok çalışmada da bu iki değişken arasında benzer bir ilişki örüntüsü gözlenmiştir (bkz. Lewis, 2011; Sangrador & Yela, 2000; Weigel, 2010).

1999 yılında, Baumeister ve Bratslavsky farklı bir tutku modeli önermiştir. Bu modele göre, tutku seviyesi, yakınlık seviyesiyle doğrudan ilişkide değildir. Tutku, yakınlık seviyesindeki artışlar sonucu ortaya çıkmaktadır. Model, matematiksel ifadelerle $P = f(dI/dt) + R$ şeklinde gösterilebilir. Bu matematiksel formülde, P tutkuyu, I yakınlığı, t zamanı, R de tutkuyu yakınlık hariç ortaya çıkarabilecek fiziksel çekicilik, duygu durum vb. birtakım değişkenleri göstermektedir.

Makalede, yakınlık seviyesindeki hızlı artışın tutkuyu oluşturacağı öngörülmüştür. Bu görüşe göre, romantik partnerle girilen karşılıklı ve anlayışlı konuşmalar, romantik partner hakkında öğrenilen yeni bir takım şeyler ve romantik partner ile birlikte yaşanan yeni bir takım deneyimler yakınlık seviyesini artırmakta, yakınlık seviyesindeki bu artış da tutkuyu ortaya çıkarmaktadır. Ancak ilişkideki taraflardan

her ikisi de yakınlık seviyesini artırabilecek bütün fırsatları tükettiğinde, yakınlık seviyesindeki artışın sıfır ya da sıfıra çok yakın olduğu bir noktaya gelebilmektedir. Bu durumun sonucunda ise tutku ortaya çıkmamakta, hatta sıfır noktasına dahi düşebilmektedir.

Literatürde, Baumeister ve Bratslavsky'nin (1999) teorisini destekleyen yalnızca bir çalışma yer almaktadır (Rubin ve Campbell, 2012). Çalışmada tutku modeli, 67 çiftin katıldığı 21 gün süren bir günlük çalışmasıyla test edilmiştir. Yapılan eşli analizler sonucunda, ilişkideki her iki taraf için de, yakınlık seviyesindeki günlük değişimin yüksek seviyedeki tutkuyu ve yüksek seviyedeki cinsel deneyimleri yordadığı bulunmuştur. Bu bulgunun ışığında, bu çalışmada yakınlık seviyesindeki değişimin tutkuyu yordadığı hipotezi replike edilecektir (H1). Ayrıca, Rubin ve Campbell'ın (2012) çalışmasında, kişinin kendi yakınlık seviyesinden bağımsız olarak, kişinin partnerinin yakınlık seviyesindeki artışın da kişinin tutku seviyesini yordadığı bulunmuştur. Bu bağlamda, bu çalışmada kişinin kendi yakınlık seviyesinden bağımsız olarak, romantik partnerinin yakınlık seviyesinin kişinin kendi tutku seviyesinin yordayacağı hipotezi test edilecektir (H2).

Yakın ilişki çalışmalarındaki en önemli konulardan biri cinsiyet farklılıklarıdır. Bir çok çalışmada cinsiyetin kendini açma, tutku, cinsel ilişki dürtüsü gibi değişkenleri etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (Baumeister, 2000; Baumeister, Catanese, & Vohs, 2001; Dindia & Allen, 1992; Ellis & Symons, 1990; Harlow & Lauersdorf, 1974; Vohs & Baumeister, 2004). Cinsiyetin Baumeister ve Bratslavsky'nin (1999) tutku modelindeki en önemli bireysel farklılıklardan biri olduğu belirtilmiştir. Modele göre, yakınlık seviyesindeki artıştan sonra erkeklerin kadınlara göre daha fazla tutku rapor edeceği beklenmektedir. Buna karşın, tutku modelinin literatürdeki testinde cinsiyetin yakınlık ve tutku arasındaki ilişkideki ara etkisi araştırılmış, ancak cinsiyetin bu ilişkide herhangi bir ara etkisi olduğu bulgusuna ulaşılamamıştır. Her ne kadar, tutku modelinin literatürdeki testinde cinsiyetin herhangi bir etkisi bulunamamış olsa da, ilişkideki yakınlığın ve tutkunun erkekler ve kadınlar tarafından algılanması ve uygulanmasındaki farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda bu etkinin var olabileceği söylenebilir. Bu sebepten ötürü, bu

çalışmada cinsiyetin yakınlık ve tutku arasındaki ilişkide ara etkisi olacağı, yani yakınlık seviyesindeki artıştan sonra erkeklerin kadınlara göre daha fazla seviyede tutku rapor edecekleri beklenmektedir (H3).

Yıllar boyunca, fiziksel çekicilik kavramı ile ilgili hatırı sayılır bir miktarda literatür yayınlanmıştır. Bu çalışmalarda, fiziksel çekiciliğin yakın romantik ilişkilerdeki en önemli faktörlerden biri olduğu sıklıkla vurgulanmıştır (Buss et al., 1990; Buss & Barnes, 1986; Buunk, Dijkstra, Fetchenhauer, & Kenrick, 2002; Ha et al., 2012; Sangrador & Yela, 2000). Baumeister ve Bratslavsky'nin (1999) tutku modelinde, fiziksel çekicilik, yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiden de bahsedilmiş, belirli bir kişinin fiziksel çekicilik açısından yüksek olarak görülmesinin, tutkunun bir göstergesi olabileceği vurgulanmıştır. Bu öneri göz önünde bulundurularak, bu çalışmada, kişinin yakınlık seviyesindeki artıştan sonra, romantik partnerini fiziksel olarak daha çekici gören bireylerin tutku seviyelerinin, romantik partnerini fiziksel olarak daha az çekici olarak gören bireylere göre daha yüksek olması beklenmektedir (H4). An itibariyle literatürde yakınlık, tutku ve fiziksel çekicilik arasındaki ilişkinin incelendiği bir çalışma bulunmamaktadır. Bu sebeple, yakınlık, tutku ve fiziksel çekicilik arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmanın konuyla ilgili literatüre de büyük katkısı olacağı düşünülmektedir.

Literatürde, ilişki süresinin yakınlık ve tutku kavramları üzerindeki etkisini araştıran çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu bağlamda, Blumstein ve Schwartz (1983) uzun süreli ilişkilerde görülen cinsel davranışların azalması durumunun sadece yaşlanmakla açıklanamayacağını belirtmiştir. Bu bulgunun yanı sıra, Acker ve Davis'in (1992) çalışmasında, zaman içerisinde kadınlar arasında yakınlık seviyesi açısından bir azalma olmamasına rağmen, tutku seviyesi açısından bir azalma bulgusuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda, romantik ilişkinin ileriki safhalarında yakınlık seviyesinde bir artış gözlenmiştir. Baumeister ve Bratslavsky'nin (1999) tutku modelinde, ilişki süresinin yakınlık ve tutku arasındaki ilişkide bir ara değişken olabileceği önerilmiştir. Bu öneriye göre, romantik ilişkinin ilk zamanlarında yakınlık seviyesinde hızlı bir artış olacağı için, ilişkinin tarafları ilişkideki tutkuyu daha rahat oluşturabileceklerdir. Bu duruma karşı olarak, romantik ilişkinin ileri

safhalarında yakınlık seviyesi çok yüksek olacağı için, yakınlık seviyesinde ilişkinin başında görülen artışa yakın bir artış, ilişkinin başında olduğu kadar tutkuyu doğurmayacaktır. Baumeister ve Bratslavsky'nin (1999) modelinin testinde ise ilişki süresinin yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiye ara bir etkisi bulunamamıştır (Rubin ve Campbell, 2012). Ancak, literatürde yer alan eski bulgular ve modellemeler göz önünde bulundurulduğunda ilişki süresinin yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiye olan etkisinin göz ardı edilemeyeceği düşüncesine ulaşılmıştır. Bu nedenden ötürü, bu çalışmada Baumeister ve Bratslavsky'nin (1999) tutku modeli kapsamında ilişki süresinin ilişkideki yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiye ara etkisinin bulunacağı hipotezi replike edilecektir. Yani, ilişkideki yakınlık seviyesindeki artıştan sonra, daha kısa süreli ilişkiye sahip olan çiftlerin, ilişki süresi daha uzun olan ilişkiye sahip olan çiftlere göre, ilişkide daha fazla tutku rapor etmeleri beklenmektedir (H5).

Bu çalışmanın temel amacı, Baumeister ve Bratslavsky'nin tutku modelini (1999) 14 günlük bir günlük çalışmasıyla test etmektir. Bunun yanı sıra, çalışmada, cinsiyetin, partnerin fiziksel çekiciliğinin ve ilişki süresinin yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiye olan potansiyel ara etkisi araştırılacaktır. Bu bağlamda beş adet hipotez oluşturulmuştur.

- 1- Günlük yakınlık seviyesindeki artışın günlük tutku seviyesini yordaması beklenmektedir.
- 2- Kişinin kendi yakınlık seviyesindeki artıştan bağımsız olarak, kişinin romantik partnerinin yakınlık seviyesindeki artışın kişinin günlük tutku seviyesini yordaması beklenmektedir.
- 3- Günlük yakınlık seviyesindeki artış sonrasında, erkek bireylerin kadın bireylere göre tutku seviyesini daha yüksek olarak rapor etmeleri beklenmektedir.
- 4- Günlük yakınlık seviyesindeki artış sonrasında, partnerini gün içinde fiziksel olarak daha çekici olarak gören bireylerin, partnerini gün içinde fiziksel olarak daha az çekici olarak gören bireylere göre tutku seviyesini daha yüksek olarak rapor etmeleri beklenmektedir.

5- Günlük yakınlık seviyesindeki artış sonrasında, daha uzun ilişki süresine sahip olan bireylerin, daha kısa ilişki süresine sahip olan bireylere göre tutku seviyesini daha yüksek olarak rapor etmeleri beklenmektedir.

Bu çalışmaya, en az bir aydır romantik bir ilişkiye sahip olan yetmiş beş heteroseksüel çift katılımcı olarak dahil olmuştur. Katılımcılar Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden seçilmiştir. Üniversitede öğrenci olan katılımcılar, çalışmaya katılmalarından ötürü derslerinden ekstra puan almaya hak kazanmışlardır. Çalışmaya katılan yetmiş beş çiftten bir tanesi, çalışmada uygulanması gereken kurallara uymadıkları için analizlerden çıkarılmıştır. Çalışmada katılımcı olarak kalan yetmiş dört çift arasından yetmiş bir çift birbirinden ayrı yaşadıklarını, üç adet çift ise birlikte yaşadıklarını belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan çiftlerden hiç biri evli olduklarını rapor etmemiştir. Çalışmaya katılan bireylerin ortalama yaşı 21.35 yıldır (SS = 1.88) . Çalışmaya katılan bireylerin ilişki süreleri ise 1 ay ile 10.33 yıl arasında değişim göstermiştir (SS = 21.88) .

Çalışma başlamadan önce, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Etik Kurulu'ndan çalışmada insanlarla çalışabileceği onayı alınmıştır. Günlük çalışması başlamadan önce, katılımcılar kendilerine günlük çalışması boyunca kullanacakları rumuzların verilebilmesi ve günlük çalışmasında yer alan anketi ne şekilde dolduracakları ve çalışma süresince günlük anketler doldurulurken hangi kurallara dikkat edilmesi gerektiği bilgilerinin verilebilmesi için laboratuvara getirilmişlerdir. Çalışmanın bu kısmından sonra, çalışmaya katılan bireylerden her bireyin mail adresine gönderilen, yakınlık ve tutku ile ilgili maddeleri ve romantik ilişkilerine ve demografik bilgilerine dahil maddeleri içeren bir anket paketini doldurmaları istenmiştir. Ölçek paketinin doldurulmasından sonra, çalışmaya katılan bireyler 14 gün boyunca gün bitiminde bir web sitesi üzerinden ulaştıkları yakınlık, tutku ve partnerin fiziksel çekiciliği ile ilgili maddelere yanıt vermişlerdir. 'Gün bitiminde' terimi her birey tarafından farklı algılanabileceği için, soruları yanıtladıkları web sitesi yedi gün yirmi dört saat açık olmasına rağmen, bireylerden günlük yanıtlayacakları soruları mümkünse yatmadan önce doldurmaları istenmiştir. Çalışmaya katılan bireylerin özel hayatını muhafaza etmek amacıyla katılımcıların günlük anketleri

partnerlerinden ayrı bir yerde doldurmaları istenmiştir. Eğer katılımcı o günün anketini bir sonraki gün sabah saat 8'e kadar doldurmadıysa, katılımcıya anketi saat 12'ye kadar doldurabileceğini anımsatan bir hatırlatma maili gönderilmiştir. Doldurulan ortalama anket sayısı kadınlar için 13.46 (SD = 1.02), erkekler için ise 13.10 (SD = 1.41) olmuştur.

Çalışmada temel yakınlık Sternberg'ün Üçgen Aşk Ölçeği'nde (1988) yer alan ve Sevim (2011) tarafından türkçeye çevrilen 15 madde ile ölçülmüştür. Katılımcılar maddeleri yedili likert tip ölçeği üzerinde 1 (kesinlikle katılmıyorum) ile 7 (kesinlikle katılıyorum) arasında puanlandırmışlardır. Maddelerin güvenilirliği .90 olarak bulunmuştur. Temel tutku ise yine Sternberg'ün Üçgen Aşk Ölçeği'nde yer alan ve Sevim (2011) tarafından türkçeye çevrilen 15 madde ile ölçülmüştür. Katılımcılar maddeleri yedili likert tip ölçeği üzerinde 1 (kesinlikle katılmıyorum) ile 7 (kesinlikle katılıyorum) arasında puanlandırmışlardır. Maddelerin güvenilirliği .93 olarak bulunmuştur. Çalışmada günlük yakınlık ise Rubin ve Campbell (2012) tarafından kullanılan 4 madde ile ölçülmüştür. Bütün maddeler yedili likert tip ölçeği üzerinde 1 (kesinlikle katılmıyorum) ile 7 (kesinlikle katılıyorum) arasında puanlandırmıştır. Maddelerin günlük alfa puanları .90 ila .97 arasında değişmiştir. 14 günlük ortalama alfa puanı ise .94 olarak bulunmuştur. Günlük tutku ise 1 madde Hatfield ve Walster'ın (1978) tutku tanımından yola çıkılarak, 1 madde Sternberg'ün Üçgen Aşk Ölçeği'nden (1988) alınarak, 1 madde de Rubin ve Campbell'ın (2012) çalışmasından alınarak, toplamda 3 madde ile ölçülmüştür. Bütün maddeler yedili likert tip ölçeği üzerinde 1 (kesinlikle katılmıyorum) ile 7 (kesinlikle katılıyorum) arasında puanlandırmıştır. Maddelerin günlük alfa puanları .72 ila .84 arasında değişmiştir. 14 günlük ortalama alfa puanı ise .80 olarak bulunmuştur. Çalışmada fiziksel çekicilik 1 madde ile (Sizce bugün partnerinizin fiziksel olarak ne kadar çekici?) ölçülmüştür. Madde yedili likert tip ölçeği üzerinde 1 (hiç) ile 7 (çok) arasında puanlandırılmıştır.

Çalışmada romantik ilişkide yer alan çiftlerin 14 günlük dataları analiz edildiği için, data hiyerarşik olarak birbirinin içine geçirilmiştir. Datanın bu karmaşık yapısından ötürü çalışmada çok boyutlu analiz tekniği kullanılmıştır. Datanın eşli yapısından

ötürü, regresyonda kadınlar ve erkekler için ayrı ikili kesme çizgisi modeli kullanılmıştır. Kadınlar ve erkekler için iki ayrı değere erişebilmek için kadınlar (kadın olanlar için 1, kadın olmayanlar için 0) ve erkekler (erkek olanlar için 1, erkek olmayanlar için 0) için iki ayrı hayali değişken oluşturulmuş ve bu değişkenler yakınlık puanlarıyla çarpılmıştır. Analizler SAS programı üzerinde PROC MIXED işlemi kullanılarak yapılmıştır. Analizlerin tamamında temel yakınlık puanları kontrol değişkeni olarak analize dahil edilmiş, ve bireylerin günlük yakınlık puanları kişi içinde ortalanmıştır.

Günlük yakınlık ile günlük tutku arasındaki ilişkiyi incelemek için iki kesme noktası ve iki eğimi olan model kullanılmıştır. İki kesme noktası da, iki eğim de seçkisiz olarak tanımlanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, günlük yakınlık puanlarının her iki cinsiyet içinde günlük tutku puanlarını yordadığı bulunmuştur. Bu bulguya göre, bireyler ilişkilerinde daha fazla yakınlık rapor ettiği günlerde, aynı zamanda daha fazla tutku da rapor etmektedir. Bu bulgu, ilk hipotezi destekleyen bir bulgu olmuştur. Hipotezi daha detaylı olarak test edebilmek için, gecikmeli analiz kullanılmıştır. Analizde o günün yakınlık puanı yerine bir gün önceki yakınlık puanı bağımsız değişken olarak kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, bir gün önceki yakınlık puanının bir gün sonraki tutku puanını yordamadığı görülmüştür. Öte yandan, bir gün önceki tutku puanı bağımsız değişken, bir gün sonraki yakınlık puanı ise bağımlı değişken olarak analize dahil edildiğinde ise bir gün önceki tutku puanının bir gün sonraki yakınlık puanını kadınlar için yordadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bulgulara göre birinci hipotez desteklenmemiştir. Aynı zamanda, üçüncü hipotezde desteklenmemiştir.

Kişinin partnerinin günlük yakınlık puanının kişinin günlük tutku puanını yordayıp yordamadığını araştırmak için iki kesme noktalı model kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda kişinin partnerinin günlük yakınlık puanının hem erkeklerde hem de kadınlarda kişinin günlük tutku puanlarını yordadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre, ilişkide kişinin kendi yakınlığından bağımsız olarak, kişinin partnerinin yakınlığı da kişinin tutkusunu yordamaktadır. Bu bulgu, ikinci hipotezi doğrulamaktadır.

Kişinin partnerinin fiziksel çekiciliğinin yakınlık ve tutku arasındaki ilişki üzerinde bir etkisinin olup olmadığını araştırmak için, iki kesme noktalı model kullanılmıştır. Yapılan moderasyon analizi sonucunda kişinin partnerinin fiziksel çekiciliğinin yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiyi kadınlarda pozitif yönde etkilediği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre, kadınlar romantik partnerlerini fiziksel olarak çekici bulduğu günlerde, daha fazla yakınlık rapor ettiklerinde aynı zamanda daha fazla tutku da rapor etmektedir. Bu bulgu aynı zamanda dördüncü hipotezi de kısmen doğrulamaktadır.

İlişki süresinin yakınlık ve tutku arasındaki ilişki üzerinde bir etkisinin olup olmadığını araştırmak için, iki kesme noktalı model kullanılmıştır. Yapılan moderasyon analizi sonucunda ilişki süresinin yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiyi kadınlarda pozitif yönde etkilediği bulgusuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre, daha uzun süreli ilişkide bulunan kadınlar ilişkilerinde daha fazla yakınlık hissettikleri günlerde, daha kısa süreli ilişkide bulunan kadınlara göre daha fazla tutku hissetmektedir. Bu bulgu, beşinci hipotezi desteklememektedir.

Birinci hipotezde, ilişkide günlük yakınlıktaki artışın günlük tutkuyu yordayacağı beklenmiştir. Yapılan günlük analizler sonucunda bu hipotez desteklense de, daha sonrasında yapılan gecikmeli analizler, hipotezi desteklememiştir. Ulaşılan bu sonuç, romantik ilişkilerde yakınlıktaki artışın tutkuyu yordaması yerine, tutkudaki artışın yakınlığı yordadığını göstermektedir.

Baumeister ve Bratslavsky'nin (1999) orijinal tutku modelinde bahsedilmemiş olmasına rağmen, literatürdeki modeli test eden çalışmada, kişinin partnerinin yakınlığındaki artışın kişide tutku oluşturabileceği önerilmiştir. Bu öneriyle tutarlı bir şekilde, çalışmada kişinin partnerinin yakınlığındaki artışın kişideki tutkuyu yordadığı gösterilmiştir. Bu sonuç da ikinci hipotezi doğrulamıştır.

Üçüncü hipotezde günlük yakınlıktaki artışın sonucunda erkeklerin kadınlara göre daha fazla tutku rapor etmeleri beklense de, çalışmada bulunan bulgular, böyle bir etkinin olmadığını göstermiştir. Bu sebepten ötürü, orijinal tutku modelinde önerilen cinsiyetin potansiyel ara etkisinin var olmayabileceğinden bahsedilebilir.

Dördüncü hipotezde partnerini fiziksel olarak daha çekici bulan bireylerin günlük yakınlığındaki artıştan sonra partnerini fiziksel olarak daha az çekici bulan bireylere göre daha fazla tutku rapor edecekleri beklenmiştir. Ancak, çalışmada bulunan bulgular sadece kadınlarda böyle bir etkinin var olduğunu göstermiştir. Fiziksel çekiciliğin aşık olmadaki en önemli faktörlerden biri olduğu göz önünde bulundurulduğunda, fiziksel olarak çekici bir partnere sahip olmanın tutku oluşturmada pozitif bir etkisinin olduğu söylenebilir.

Beşinci hipotezde daha kısa süreli bir ilişkide olan bireylerin günlük yakınlıktaki artış sonucunda daha uzun süreli bir ilişkide olan bireylere göre daha fazla tutku rapor etmeleri beklenmiştir. Ancak bu beklentinin aksine, daha uzun süreli bir ilişkide olan kadınlarda günlük yakınlıktaki artışın günlük yakınlık puanını pozitif yönde yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, kadınların erkeklere göre ilişkinin daha ileriki safhalarında daha fazla tutku rapor etmeleri yüzünden oluşmuş olabilir.

Bu çalışmanın literatüre çok sayıda katkısı olmuştur. İlk olarak, çalışmada yakınlık ve tutku arasındaki ilişkinin varlığına ek bir kanıt sunulmuştur. Ayrıca, çalışmada elde edilen günlük yakınlığın günlük tutku puanlarını yordadığı bulgusu Baumeister ve Bratslavsky'nin (1999) tutku modeline ek bir kanıt sunmuştur. Ancak, gecikmeli analizler sonucunda modelin desteklenmemiş olması, modelin yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiyi doğru bir şekilde açıklayıp açıklamadığı konusunda soru işaretleri oluşturmuştur. Kişilerin kendilerini partnerlerine daha yakın hissettikleri zamanda daha fazla tutkulu olduklarının değil, kişilerin ilişkilerinde daha fazla tutku hissettikleri zamanda partnerlerine daha yakın olmaya çalıştığının doğru olduğu söylenebilir.

Ayrıca, çalışmada ilişki süresinin ve cinsiyetin yakınlık ve tutku arasındaki ilişki üzerindeki etkisi de araştırılmıştır. Cinsiyetin herhangi bir etkisini rastlanmamış olsa da, ilişki süresinin yakınlık ve tutku arasındaki ilişki üzerinde etkisinin olduğu gösterilmiştir. Bu sonuç, farklı ilişki tiplerinde (evlilikler, uzun süreli beraberlikler vb.) tutkunun oluşumunun yakınlıkla birlikte farklı değişkenler tarafından da (bağlılık, yeni deneyimler vb.) sağlanabileceğini göstermiştir. Bu bağlamda, modelin şu anki halinin romantik ilişkilerin tamamında tutkunun oluşma sürecini

açıklayabildiğini söylemek mümkün olmamaktadır. Bunun yanı sıra, çalışmada kişinin kendi yakınlık seviyesinden bağımsız olarak, romantik partnerinin yakınlık seviyesinin de kişide tutkuyu oluşturabileceği gösterilmiştir. Bu durum, romantik ilişkilerde tutku oluşumunda, kişilerin bağımsız yakınlığından çok, ilişkideki çiftin her iki tarafının da yakınlık seviyesinin daha önemli olduğunu göstermiştir. Bu sebepten ötürü, modelin gelecekteki testlerinde yakınlık ve tutkuyu ilişkilendirirken modele romantik partnerin yakınlık seviyesinin eklenmesi de faydalı olacaktır.

Aynı zamanda çalışmada partnerin fiziksel çekiciliğinin de yakınlık ve tutku arasındaki ilişki üzerinde etkili olduğu gösterilmiştir. Bu sonuç, fiziksel çekiciliğin Baumeister ve Bratslavsky'nin (1999) modelinde önerildiğinden daha önemli olduğu düşüncesini ortaya çıkarmaktadır. Bunun yanı sıra, bu çalışmada ilk kez günlük fiziksel çekicilik ile günlük yakınlık ve günlük tutku arasındaki ilişki gösterilmiştir. Çalışmanın son faydası ise, çalışma kapsamında yapılan günlük çalışmasıyla kişiler arası etkiler ile birlikte kişinin kendi içindeki etkilerin de araştırılmış olmasıdır.

Özet olarak, bu çalışmada Baumeister ve Bratslavsky'nin (1999) modelini doğrular nitelikte ek bulgular bulunmuş olsa da, yapılan detaylı analizler modelin şu anki haliyle romantik ilişkilerde yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiyi doğru olarak açıklamakta yeterli olmadığını göstermektedir. Model, romantik partnerin yakınlık seviyesinin, fiziksel çekiciliğinin, ve ilişki süresinin etkileri de dikkate katıldığında yakınlık ve tutku arasındaki ilişkiyi açıklamakta daha iyi bir hale getirilebilir.

APPENDIX F

TEZ FOTOKOPİSİ İZİN FORMU

ENSTİTÜ

Fen Bilimleri Enstitüsü	☐
Sosyal Bilimler Enstitüsü	☒
Uygulamalı Matematik Enstitüsü	☐
Enformatik Enstitüsü	☐
Deniz Bilimleri Enstitüsü	☐

YAZARIN

Soyadı : Aykutoğlu
Adı : Bülent
Bölümü : Psikoloji

TEZİN ADI (İngilizce) :

TEZİN TÜRÜ : Yüksek Lisans Doktora

1. Tezimin tamamından kaynak gösterilmek şartıyla fotokopi alınabilir.
2. Tezimin içindekiler sayfası, özet, indeks sayfalarından ve/veya bir bölümünden kaynak gösterilmek şartıyla fotokopi alınabilir.
3. Tezimden bir bir (1) yıl süreyle fotokopi alınamaz.

TEZİN KÜTÜPHANEYE TESLİM TARİHİ: